

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Fonetický ústav
Mgr. David Studenovský, Ph.D.

Oponentský posudek

na bakalářskou práci Václava Vavryčuka

Realizace melodému českými mluvčími angličtiny ve čteném textu

V současné době stále více narůstá potřeba komunikace na mezinárodní úrovni. Angličtina se stala jazykem, který je nástrojem globálního dorozumívání. Takovéto široké rozšíření jednoho národního jazyka působí na jeho stabilitu. Jednotliví nerodilí mluvčí přenášejí návyky svého mateřského jazyka do angličtiny a vytváří tím nový jazyk, který se liší od původního vzoru. Míra vlivu mateřského jazyka na angličtinu jako druhý jazyk je korigována potřebou srozumitelnosti. Předkládaná práce si klade za cíl přispět k této diskuzi a sleduje realizaci melodému v anglickém textu čteném českými mluvčími. Zároveň práce Václava Vavryčuka poskytuje zajímavé výsledky i pro popis české angličtiny a studium návyků, které si čeští mluvčí přinášejí do druhého jazyka.

V teoretickém úvodu, který je rozdělen celkově do tří kapitol, autor shrnuje poznatky výzkumu osvojování cizího jazyka, problematiku výzkumu intonace obecně a teoretický popis intonace anglického a českého jazyka. Celkem prostudoval 23 titulů. V první části se autor zabývá vztahem cizineckého přízvuku a srozumitelnosti a s tím souvisejícím vlivem intonace na celkové porozumění. Dále zmiňuje práce zabývající se strategiemi osvojování cizího a vlivu jazyka mateřského na komunikační schopnosti mluvčích. Popisuje vznik „mezijazyka“ (interlanguage), který obsahuje určitou míru návyků mateřského jazyka, jež se projektují do jazyka osvojovaného. Důležitá je i zmínka, která se týká metodologie určování míry cizího přízvuku, a s tím související diskuse o charakteristikách českého přízvuku. Ve druhé části pak definuje intonaci obecně a zmiňuje důležité přístupy k popisu intonace. Závěrem pak autor uvádí základní charakteristiky české a anglické intonace a poukazuje na možné problémy české angličtiny. Teoretická část je koncipována vyváženě a vytváří základnu pro samotný praktický výzkum.

Těžištěm práce je samotná analýza neukončujícího a ukončujícího melodému v realizaci českých mluvčích a srovnávání s pozorováním mluvčích rodilých. V úvodu popisu samotného experimentu autor zmiňuje všechny nezbytné podmínky, za kterých byl prováděn. Popisuje materiál, způsob nahrávání, algoritmus extrakce F0 a důvody použití shlukové analýzy jako statistické metody, která se nejvíce hodí pro vyhodnocení získaných měření. Výsledkům jednotlivých analýz pak autor věnuje samostatnou kapitolu, ve které komentuje jednotlivé melodémy a schémata jejich realizací a závěrem pak ještě srovnává kontury objevující se v analyzovaném materiálu.

V závěrečné diskuzi pak autor hodnotí výsledky z hlediska hypotéz týkajících se interferencí mateřského a cizího jazyka. Hypotéza přenosu stanovená v úvodu se prokázala jako správná. Čeští mluvčí vykazují tendenci použití kontur charakteristických pro češtinu. Dále pak

diskutuje vhodnost použití normalizačních procedur. Vztažení jednotlivých hodnot F0 k intonačnímu rozpětí se zdá být nejvhodnější (str. 46). Za pozitivní hodnotím i fakt, že se autor snaží hodnotit jednotlivé přístupy k popisu intonace a jejich využití pro popis materiálu, s nímž pracuje.

Prezentovaná práce je velmi zdařilou sondou přinášejícím zajímavé výsledky pro popis české angličtiny. Z hlediska formálního ani věcného jí není příliš co vytknout. Jedinou výtkou, která spíše směřuje k budoucí práci autora, je otázka volby zobrazení výsledků srovnání jednotlivých kontur, v nichž je obtížnější orientace (jedná se o především o grafy 5.3 a 5.17). Z hlediska prezentovaných výsledků by mě zajímalo, jak velkou roli hrála, dle mínění autora, v jeho materiálu nesprávná intonace pro hodnocení jednotlivých mluvčích jako osob identifikovaných s vysokou mírou cizineckého přízvuku v angličtině?

Předkládaná práce splňuje svým obsahem i rozsahem požadavky kladené na bakalářskou práci. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze dne 3. 9. 2012

.....
Mgr. David Studenovský